

SŁOWO

Wilno Niedziela 18 lipca 1926 r.

Redakcja i Administracja ul. Ad. Mickiewicza 4, otwarta od 9 do 3. Telefon: redakcji 243, administracji 228, drukarni 262

PRENUMERATA miesięczna z odnośnikiem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł. Saganiec 7 zł. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 80259

W sprzedaży detalicznej cena pojedynczego numeru 15 groszy. Opłata pocztowa niszczona ryczałtem.

ODDZIAŁY:

BARANOWICZE — ul. Szosowa 172
BRASŁAW — ul. 3-go Maja 64
DUKSZY — ul. Gen. Berbeckiego 10
DUNILOWICZE — ul. Wileńska 1
GLEBOKIE — ul. Zamkowa 80
GRODNO — Plac Batoiego 8
KAMIEN KOSZYRSKI — Związek Ziemiak
LIDA — ul. Majora Mackiewicza 63

NIEŚWIEŻ — ul. Ratuszowa 1
NOWOGRÓDEK — ul. Mickiewicza 20
NOWO ŚWIĘCIANY — ul. Wileńska 28
POSTAWY — ul. Rynek 19
STOLPCE — ul. Piłsudskiego
ST. ŚWIĘCIANY — ul. Rynek 9 8
ŚWIR — ul. 3-go Maja 5
WARSZAWA — Nowy Świat 46—14
WILEJKA POWIATOWA — ul. Mickiewicza 24

CENA OGŁOSZEŃ: Wiersz milimetrowy jednoszpaltowy na stronie 2-ej i 3-ej 30 gr za tekstem 10 groszy. Kronika reklamowa lub nadesłana 40 gr. W n-ach świątecznych oraz w prowincji o 25 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelowe o 25 proc. drożej.

Mowa, którą powinien powiedzieć prezydent Bartel.

Sejm i Bzad.

Prez. Mościcki w Spale.

Ubiernam dziś artykuł w formie mowy, którą powinien powiedzieć prof. Bartel. Pojutrze prezydent naszego kraju wypowie prawdę swoją mowę. Powinien w niej powiedzieć ożywił wiele więcej, niż to potrafi uczynić dziennikarz w ciągu kilku godzinnej pracy. Powinien objaśnić nas o stanie Polski, o tym materiale, który ma i z którego chce Polskę budować. Niestety, powinien się także tłumaczyć dlaczego w swoim poodhadzie raka zabnął tak daleko w tył i kogo się mianowicie w Sejmie przestraszył.

Zwróć też uwagę, że niniejszy artykuł nie odzwierciedla konserwatywnego programu naprawy państwa — Nie starałem się pisać ożywił, jak gdyby istnienie miał dla obecnego prezydenta rządu pisać mowę, licząc się z jego warunkami, z jego składem gabinetu, z dzisiejszą sytuacją polityczną i z tym, że prof. Bartel jest obciążony demokratycznymi swymi poglądami.

Natomiast nie chciałem się łączyć ze stanem faktycznym jeżeli chodzi o obecny stosunek rządu do Sejmu. Jest on skandaliczny. Rząd cofnął się na całej linii, żąda od Sejmu nie wiele więcej od tego, co od Izby Poselskiej otrzymał p. Wład. Grabski, a sprawę rewizji Konstytucji odłożył do przyszłego Sejmu. Jest to zaprzeczenie wszelkich nadziei, zaprzeczenie nastrojów. Dzisiejsza mowa m. Makowskiego jest jednym więcej nosensem w życiu demokratycznej Polski. To też piszę artykuł w formie fantastycznej mowy prof. Bartla, nie chcąc mieć do czynienia z p. Bartlem z 17 Lipca, lecz z p. Bartlem z 17 Maja.

Panowie posłowie Sejmu!

Panowie posłowie Sejmu!

Staję przed panami jako szef pierwszego rządu, nominacja którego nie odbyła się na zlecenie panów. Rozumiem olbrzymią odpowiedzialność, którą fakt ten włożył na moje barki i na barki moich kolegów.

Zdobycze socjalne.

Robotnik polski w porównaniu do robotników innych krajów wywalczył sobie ustawową ochronę pracy tak dużą, że słusznie ją zdobyłymi socjalnymi nazwy. Słyszałem o żydowskim przedsiębiorcy, który swoją fabrykę guzików przeniósł z Polski do Moskwy twierdząc, że tam mniej ponosi kosztów na świadczenia socjalne. Robotnik polski lepiej jest chroniony przez ustawę, aniżeli robotnik wielkiej demokracji zachodu, aniżeli robotnik w sąsiednich, konkurujących z nami Niemczech.

Nie chcemy mu nic odbierać. Przeciwnie chcemy utrwaląć i zabezpieczać jego zdobycze, tak jak chcemy utrwaląć, zachowywać i rozbudowywać państwo, które mu tych zdobyczy socjalnych udzieliło. Jeżeli w naszych warunkach geograficznych tak humanitarne, nowoczesne i daleko idące ustawodawstwo socjalne jest luksusem, to jest to luksus na którego patrzymy z rozkoszą.

Ale na tem ustawodawstwie ciąży cały szereg przepisów, które korzyści klasie robotniczej nie przynoszą i które usunąć można. Wskażę na kilka przykładów: Nie jest związane z żadną korzyścią dla klasy robotniczej, że kasy chorych z powodu przecięcia ich częścią administracyjną i biurokratyczną kosztują tak drogo, a korzystanie z ich usług jest tak niepopularne w kraju całym: Tutaj życie samo wymaga gruntownej reformy. Nie

jest związane z żadną dla klasy robotniczej korzyścią, że fryzjer nie może u nas golić w niedzielę, podczas gdy fotograf swobodnie wykonuje swój zawód. Żadnej też korzyści nie przynosi klasie robotniczej, że dzieci które idą rano do szkoły nie mogą zjeść świeżego chleba, z powodu ustawowych godzin handlu.

Są to przykłady, lecz takich przykładów można wylizc wiele. Nie chcemy nic robotnikowi odebrać z tego co zdobył dla swego dobra, — powiem więcej nie chcemy nie cofnąć czy zmienić bez porozumienia z nim. Lecz tępić będziemy fikcje szkodliwe, które szkoda państwu. Należy usunąć ustawy, które wykonąć się nie da. Prezydent ministrów dzisiaj — proszę panów — już nie jest wychowywany, jak paniek z starego dworu, której największą zaletą była nieświadomość i naiwność. Moja prezydencka niewinność nie sięga tak daleko, abym nie wiedział, że w każdej restauracji na całym terenie Rzeczypospolitej każdy pije w niedzielę tyle alkoholu ile sam chce. Więc poco utrzymywać ustawę, której się nie przestrzega. Wiem, że nasze ustawodawstwo spadkowe tak jest ułożone, że spadkobierca więcej właściwie zapłaci, niż spadek korzyści mu przynosi. Oczywiście nikt nie zapłaci więcej, niż ma. Z umysłem mówię o szkodliwych fikcjach wtedy, gdy mówię o ustawodawstwie socjalnym.

Reforma rolna.

Rząd nie widzi natychmiastowej potrzeby wstrzymania działania obecnej ustawy o parcelacji i osadnictwie. Ale w przyszłości przystąpi do jej zmiany.

Nasze życie gospodarcze wymaga uzdrowienia stosunków rolnych, wymaga ingerencji państwa w tej dziedzinie. Wiemy co to znaczą sztachowice, sznury, serwituty. Ale nie mogą zamykać oczu na to, że reforma rolna propagowana była u nas nie przez hasła gospodarcze, lecz hasła partyjny-wyborcze. Nawet obsada urzędów ziemskich odbywała się często pod kątem kwalifikacji partyjnych.

Postanowieniem stano wczem całego gabinetu jest zerwanie z tą tradycją. Dlatego nie obiecujemy przed nowego projektu ustawy naprawy stosunków rolnych. Wymagają one studiów w całej Rzeczypospolitej. Nowy projekt może się opierać jedynie na gospodarczych wnioskach i dlatego przedewszystkiem uwzględnić będzie specyficzne potrzeby i warunki każdego województwa.

Partyjny charakter w dotychczasowym opracowywaniu reformy rolnej sprawił, że zanadto operowano tam liczbą, majoryzowaniem jednych przez drugich. Zmąorzowano w ten sposób interesy dwóch klas rolniczych naszej ludności, nieliczną klasę właścicieli większej własności ziemskiej i liczną klasę robotników rolnych. Musimy o tej klasie pomyśleć, a nie stwarzać u siebie bezdomnego proletariatu. Kilkuosobowe odškodowania sprawy nie załatwią.

Nie możemy też oczu zamykać na znaczenie, które dla naszej produkcji rolnej, naszego eksportu, naszego fiskalizmu, przedstawiają większe warstwy rolne. Ich niszczenie nie może być naszym celem. Państwo do wywłaszczenia przystąpić czasami może i musi, lecz wywłaszczenie to powinno być uważane za zło konieczne, a nie za cel do którego się dąży. Ani wywłaszczać i niszczyć warstwowo o dużym produkcyjnym natężeniu nie będziemy, ani też z wywłaszczenia nie będziemy czynić celu samego w sobie. Tutaj moje poglądy diametralnie się rozchodzą z poglądami p. Witosa.

Skarb.

Przewrót majowy będzie zapisany w historii jako rewolucja szczególna. Nietenko nie obniżyła lecz podniosła kurs pieniądza państwowego. Przyszłość gospodarstwa polski zależy od wzmoczenia produkcji, od pozbycia się pasożytnictwa w naszych stosunkach gospodarczych i od tego, czy drogą unormowania i ograniczenia wydatków państwowych potrafimy uporządkować nasze stosunki gospodarczo-fiskalne.

Oświata.

Są dziedziny, na które tożyc powinno państwo przed innymi. Sprawiedliwość: wymiar sprawiedliwości został utrudniony, prawie zatamowany przez nadmiar spraw, niedostateczność sędziów i złą organizację. Wojsko: — tutaj nie my, lecz nasz wywiad wojskowy dyktuje nam kwoty, na które zdobyć się musimy. Wreszcie oświata powszechna.

Szkola pospolita jest ogniwem, które łączy w państwie młodego obywatela z państwem. Jak różnicznicy odkrywający nowy ląd, tak my przez szkołę powszechną trafiamy na nowe pokłady miłości dla państwa. Szczególnie piękne pod tym względem posiada karty polska szkoła na wschodzie.

Lecz państwo nie będzie popierało dalszego pędu naszego społeczeństwa ku intelektualizacji. Pamiętajmy, że naród zdobywcy, imperjalistyczny naród Stanów Zjedn. Ameryki uczy się znacznie krócej niż my. Wartość społeczeństwa, wydajność jego pracy, jak uczą nas tego przykłady, nie zależy od ilości pojęć o logarytmach i klasykach łacińskich tulających się po głowach. Młodzieńczę często więcej się wyrabia, i lepiej się przygotowuje do pracy społecznej przez rok spędzony w okopach na wojnie, niż rok spędzony w uniwersytecie.

Stanujmy naukę, lecz nie przypisuujemy jej zalet uniwersalnych, nie róbmy z niej sprawdzianu wszelkich wartości. Gdyby życie było walką na dyplomy, a dyplom był talizmanem, a nie kawałkiem papieru, to inaczej by się skończyła nasza wojna domowa.

Stwórzmy warunki odpowiednie dla tych, którzy się chcą na zawsze nauce poświęcić, lecz starajmy się uproszczyć i skrócić program naszych średnich i wyższych zakładów naukowych.

Reorganizacja administracji.

Administracja nasza jest wzorowana na przykładzie austriackim. Główną jej cechą jest, że żaden urzędnik nie może zrobić i za nic nie jest odpowiedzialny. Odpowiedzialność rozprasa się pomiędzy starostwem, radą ministrów, a komisją sejmową. Wszyscy to dotychczas wiedzieli, nikt temu nie zarządził.

Musimy powołać władzę odpowiedzialną!

Na czele województw staną komisje wojewódzkie. Okręgi administracji szkolnej, skarbowej, wogóle administracji niespolonej pokrywać się będą z granicami województw. Kurator szkolny, czy Prezes Izby Skarbowej będzie członkiem komisji wojewódzkiej, pod przewodnictwem wojewody. W ten sposób zniknie administracja niespolona.

Musi nastąpić dekoncentracja. Ministerstwo pozostanie jako kierownik główny, jako laboratorium planów, projektów, jako poradnia, jako wódz dopiero w chwilach szczególnych. Wykonawcą będzie wojewoda i starosta. Kompetencje ich będą znakomicie rozszerzone.

Uproszczenie systemu urzędowania musi być istotne. Papier tępić się będzie bażliwie, jak również tępić się będą urzędy, które istnieją jako

stacje przesyłkowe, a nie urzędy wydające.

Sędziom zapewnimy nieusuwalność, lecz nie urzędnikom administracyjnym. Przeciwnie: wszelkie kompetencje, wszelką odpowiedzialność. Osobna ustawa zmieni stosunki przy których wojewoda, opuszczający swój posterunek w chwili największego niebezpieczeństwa. jak wojewoda Gallecki, uciekający pokryjono z miasta powierzonego jego pieczy, dostaje jeszcze później odszkodowanie ze skarbu państwa. Chcemy wychować odpowiedzialnych kierowników a nie tresować ludzi w uchylaniu się od decyzji i odpowiedzialności.

Samorząd.

Stwórzmy mocny i wielki samorząd. Zarzucmy na kraj sieć, która wyłowi każdą jednostkę [mogącą] oddać swe siły i zdolności pracy społecznej.

Każda dzielnica otrzyma inny ustrój samorządowy.

Samorząd obejmie dużą i odpowiedzialną dziedzinę.

Samorząd zostanie w ten sposób zbudowany, aby hasła polityczne nie odegrały w nim żadnej roli i nie przeszkadzały obywatelom stanowisk zależnie od gospodarczych uzdolnień jednostek. Głosowanie do wszystkich stopni ciał samorządowych będzie miało miejsce w kurjach gospodarczo-zawodowych.

Samorząd gmin żydowskich.

Druga połowa wieku XIX ego wytworzyła wśród żydów ogromne zapasy energii, dążące do nacjonalizacji i odseparowania się od świata chrześcijańskiego. Nam Polakom jest to na rękę.

Musimy te zapasy energii skierować z toru walki przeciw społeczeństwu polskiemu na tor budowania ich własnej narodowej, żydowskiej kultury.

Powstaną u nas gminy narodowo żydowskie. Ponieważ żydzi są narodem religijnym, więc w gminach tych zapewnimy poważne stanowisko przedstawicielom ich organizacji wyznaniowej. Ponieważ faktem jest, że wpływ propagandy komunistycznej sięgają robotniczego i inteligentkiego proletariatu żydowskiego, więc ordynacja wyborcza będzie tam tak skonstruowana, aby zapewnić przewagę elementom dojrzałym i gospodarczo odpowiedzialnym.

Przy wyborach do Sejmu ludność żydowska głosować będzie w osobnej kurji.

Głosowanie pośrednie.

Obecne głosowanie powszechne w wielu miejscowościach zwłaszcza w większych przypomina scenę biblijną, w której Jakob wyprasza błogosławieństwa u niewidomego ojca, z zamiast Ezawa. Wyborca nie jest dość przygotowany, aby ocenić kto istotnie będzie dobrze reprezentował jego potrzeby.

W tych warunkach pośredniość wyborów będzie reformą nie antydemokratyczną, lecz demokratyczną. Wyborca będzie głosował na elektora, którego zna i któremu ufa, rzeczą elektora będzie nie zawieść zaufania wyborcy.

Izba Wyższa.

Senat powinien się przekształcić w Radę Stanu. Dziś instytucja ta nie przedstawia żadnej wartości. Jeżeli wrócimy do projektów konstytucji złożonej przez p. min. Wojciechowskiego w 1919 r. zobaczymy tam Izbę Wyższą w składzie 30 osób pochodzący z nominacji, 8 członków wybranych przez kolegą naukowe i 30 członków przez Sejm.

Ciała takie, jeżeli zrównamy jego kompetencje z Sejmem, będzie mogło doskonale łączyć charakter pracy Rady Stanu z pracą Izby Wyższej. Za-

miast trójzbowości pozostaniemy przy dwóch Izbach.

Polityka zagraniczna.

Polska jest potęgą militarną. Ze względu na to, jak również ze względu na nasze położenie gospodarcze — Polska jest kluczem równowagi europejskiej. Trzymamy ten klucz silnie oburącz, ale trzymamy go we własnych rękach.

Stoimy na straży pokoju Europy, pewni swego znaczenia, dumni ze swej armji.

Jesteśmy państwem o starej tradycji. Za czasów mego urzędowania wolałbym nie mieć do czynienia z incydentami, treścią których jest, że część odpowiedzialnych polityków sojusznicznego państwa szarpie część Polaki.

Polityka międzynarodowa nie jest salonom, w którym można żartować dowoli. Nie możemy mieć w swoim sąsiedztwie państwa, które nie zna własnych granic i myli je w urzędowych publikacjach geograficznych; które nie wie, czy z nami jest na stopie wojny czy też pokoju.

Doświadczenia żartów! Wyjaśnimy te rzeczy sami, nie pytając nikogo o radę. Stosunek naszych sił do sił naszego sąsiada gwarantuje nam pokójowe załatwienie tych nieporozumień. Jesteśmy dość silni, aby oświadczyć, że stoimy na stanowisku terytorjalnego status quo i nie chcemy na niczym niepodległość, i dość silni aby komedję międzynarodową, którą z nami wyprawia od kilku lat Litwa Kowieńska, załatwić bez niczyjej rady, wskazówki ani pomocy.

Panowie posłowie!

Panowie posłowie! Jeśli obradujecie tu dziś, to dzięki dwóm faktom. Dzięki temu żeście do tej Izby obrani zostali na podstawie ordynacji, która dziś już tyle zastrzeżeń wywołuje, i dzięki temu, że was po zamachu majowym nie rozpedzono.

Stoję na gruncie prawa polskiego, ale nie chcę zawisnąć w powietrzu odrywając się od rzeczywistości polskiej, polityki i aktualnej historii polskiej.

Panu Makowskiemu wolano, gdy mówił o zamachu majowym: „to mówi minister sprawiedliwości”. Tak jest — panowie, — to mówił prawnik, który wie, że zdany zamach stanu jest elementem twórczym w prawie konstytucyjnym.

Wnosimy ustawę o dekretach, chcemy zmiany konstytucji. Wierzymy, że taki jest właśnie program, którego wymaga Polska.

Panowie! Czy zażądacie znów teraz, jak żądaliście tego niedawno, aby nawet minister wojny i wódz armji zależni byli we wszystkim od sejmowej komisji wojskowej. Niel tego animusz już nie macie. Ale czy jeszcze nie przeceniacie swych sił, uzdolnień i powagi w kraju?

Piotr Arkadajewicz Stolypin powiedział do Dumy rosyjskiej: „Nie zastraszyciel”. Było to bezpośrednio po zamachu, w którym raniono mu córke, zniszczono mieszkanie. Cała Rosja była wtedy przeciw niemu i parlament był wyrazicielem może błędnej, lecz panującej opinji rosyjskiej. Dziś ja — przedstawiciel rządu, którego hasłem jest ograniczyć omnipotencję parlamentu, mam całą opinję społeczeństwa swego państwa pod tym względem za sobą. Wasz zaś wczorajszy wyborca już wam dziś zażyczył tych nędżnych djet, któreście sobie uchwalili i darmowych biletów kolejowych. Pójdźcie za przykładem zwycięzcy z zamachu majowego. Powrócił na drogę legalną. I wy stańcie na gruncie legalnym. Uchwalcie to czego rząd żąda, złoćcie z siebie odpowiedzialność za losy kraju, uwierzcie że zmienia konstytucję, ustroju Polski wprowadzi państwo nasze na świetne, światlane drogi przyszłości.

WARSZAWA, 17.VII (tel. w. Stowa). P. prezydent Mościcki wyjechał dziś do Spaly. Jutro p. Prezydent wraca do Warszawy aby być obecnym na konkursach hippicznych.

Trzylókacja zakładów szkolnych wojskowych.

WARSZAWA, 17.VII (tel. w. Stowa). Do Ostrówia Łomżyńskiego, rzekomo, mają być przeniesione nietylko podchorążówka, ale również szkoła oficerska piechoty oraz batalion szkolny piechoty.

Stan rokowań handlowych z Niemcami.

WARSZAWA, 17.VII (tel. w. Stowa). Prezes delegacji polskiej dla rokowań handlowych z Niemcami dr. Chądzyński i członek delegacji sen. Barłowski odbyli dziś konferencję z przedstawicielami prasy w min. spr. zagr.

Z wyjaśnien p. Chądzyńskiego wynika, że Niemcy rozumieją iż wojnę celną stanowczo przegrały i że wobec tego będą skłonniejsi do zawarcia traktatu handlowego. Nie należy jednak przypuszczać by mogło to nastąpić b. prędko, w każdym razie przed kilkoma miesiącami nastąpić to nie może.

Wreszcie p. Chądzyński oznajmił, że chodzi o zawarcie ściślejszego traktatu handlowego, a więc tylko o uregulowanie sprawy taryf celnych, zakazu przywozu i wywozu ewent. kontyngentu i wreszcie praw osób fizycznych i prawnych.

Nad tą ostatnią kwestją obrady rozpoczną się w poniedziałek.

Dolar w Warszawie.

WARSZAWA, 17.VII. (tel. w. Stowa). Dziś w obrótach prywatnych za dolar płacono 9:18.

Litwa chce wojny z Polską.

Prowokacyjny komunikat „Bity”. — Wpływy Berlina.

Prasa kowieńska nie przestaje alarmować opinii o rzekomych przygotowaniach Polski do wojny z Litwą. Do pism litewskich w Kownie przyłączyła się obecnie również niemiecka prasa bałtycka, pozostająca, jak wiadomo, pod wpływem Berlina. Ostatnio „Rigasche Rundschau” zamieszcza niesłychanie prowokacyjny komunikat urzędowej litewskiej agencji telegraficznej „Elta”, specjalnie nadany do pism ryskich. Komunikat ten głosi:

„Cały obszar Wileńskiego przedstawia obóz wojenny. Prrowadzone są gorączkowe przygotowania do wojny. Do Wilna przybyły olbrzymie zapasy amunicji i broni, oraz szereg pułków z gębi Polski. Linja wojsk polskich przedstawia się następująco: Święciany-Kulpinien-Ignalino. Również skoncetrowane zostały wojska nad granicą łotewską. Mieszkańcy pogranicza zmuszani są do wstępowania do oddziałów ochotniczych pod groźbą wysłki w głąb Polski. General Zeligowski odbył ostatnio tajną konferencję z Marszałkiem Piłsudskim w Druskienikach. Graniczne posterunki litewskie mają być napadnięte łąda chwila. Wyczekiwany jest jedynie odpowiedni moment”.

Co pisze «Lietuva».

Z Kowna donoszą: Urzędowy organ «Lietuva» zamieścił artykuł, w którym wypowiada się za możliwość wojny z Polską. Polska — pisze «Lietuva» — jak również państwa europejskie, spodziewają się że z przyściem do steru państwa nowego rządu w Kownie, umożliwione zostaną stosunki polsko-litewskie. Deklaracja premiera rozchwała te nadzieje. Wobec tego marsz. Piłsudski przygotowuje się do wojny. Obawa przed napadem Polski zmusza nas do przygotowania godnego odparcia.

Według krążących pogłosek w kołach politycznych, artykuły te inspirowane są z Berlina. Część społeczeństwa litewskiego jawnie wyznaje, że Litwa chce sprokować Polskę i jest przeciwna tej metodzie.

OWIES karmowy
polca

Wileński Syndykat Rolniczy.

Wilno, Zawalna 9, tel. 323.

GASCARINE

LEPRINCE

LE C Z Y

PRZYZYNY i SKUTKI

ZATWARDZENIA

Sprzedaw w aptekach i składach aptecznych.

KURJER GOSPODARCZY

ZIEM WSCHODNICH

Ogłoszone upadłości.

W Nr. 113 «Wiadomości statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego» podana jest statystyka ogłoszonych upadłości za rok 1924 i 1925 oraz pierwsze trzy miesiące roku bieżącego. Poniżej przytaczamy wyciąg z odnośnej tabeli:

Województwo	1924		1925		1926	
	styczeń	luty	styczeń	luty	styczeń	luty
Centralne	33	143	13	12	7	7
Wschodnie	—	3	1	—	—	—
Zachodnie	51	275	19	11	10	10
Południowe	7	28	4	8	3	3
Śląskie	17	70	4	3	3	3
razem	108	519	41	34	28	28

Udział w tych upadłościach firm według ich kategorii był następujący:

Firma	1924		1925		1926	
	styczeń	luty	styczeń	luty	styczeń	luty
przemysłowe	23	135	6	14	8	8
handlowe	83	375	34	20	19	19
kredytowe	2	9	1	—	1	1
Razem	108	519	41	34	28	28

Nawiązując do tej tabeli upadłości jedno z pism poznańskich («Postęp») stwierdza, że biorąc pod uwagę kryzys, gnębiące w ostatnim czasie całą Europę, liczba ogłoszonych w Polsce upadłości bynajmniej nie jest zbyt wielka, — natomiast jeden szczegół daje nam wiele do myślenia, a mianowicie obciążenie poszczególnych dzielnic Polski temi swego rodzaju nieszczęśliwymi wypadkami: «odrazu rzuca się w oczy niewspółmierna ilość upadłości w województwach zachodnich to jest w Wielkopolsce i na Pomorzu: ludność tych województw nie o wiele przewyższa 10 proc. ludności całej Polski, a tymczasem ilość upadłości w 1924 r. równała się 47 proc. i w 1925 r. aż 53 proc., w pierwszych zaś miesiącach roku bieżącego również się waha w granicach od 40 do 50 proc. Są to stosunki wręcz niezdrowe, symptomy jakiejś choroby wymagającej radykalnych środków leczniczych. Nie mamy powodów do twierdzenia, aby warunki gospodarcze w zachodnich województwach były gorsze, aniżeli w innych, dziwnie również byłoby mniemanie, iż jakieś złośliwe fałum przesładuje tu tejsze sfery przemysłowo-handlowe, pozostaje więc tylko jedne przypuszczenie, że wina spada na wadliwe kierownictwo przedsiębiorstw. Za czasów niemieckich przemysł i większy handel b. dzielnicy pruskiej znajdował się w rękach Niemców i żydów, a ludność polska brała mały udział w życiu przemysłowo-handlowym. Po wskrzeszeniu Polski stosunki uległy zasadniczej zmianie. Polacy przejęli opuszczone warsztaty pracy i stworzyli wiele nowych lecz na ogół nie rozporządzali ani odpowiednimi tradycjami ani umiejętnościami które np. w odmiennych warunkach nabyła ludność J. B. Kongresowici. Dopóki trwała dewaluacja, pozory dobrobytu i celowego kierownictwa były zachowane, lecz wystarczył krótki okres stabilizacji waluty, aby wiele przedsiębiorstw runęło, niby domki z kart. Trzeba powiedzieć jasno i otwarcie: ani Wielkopolska, ani Pomorze nie zdały egzaminu z umiejętności kierowania przedsiębiorstwami i w dalszym ciągu istnieje troska o los wielu warsztatów pracy.

Miejmy nadzieję, że ta kosztowna nauka przyniesie pożytek zarówno przemysłowcom, jak i kupcom, którzy potrafią skorzystać z doświadczenia i uchronić się w przyszłości przed podobnymi katastrofami. Mamy wrażenie, że głównie szwankowały: kalkulacja kosztów własnych i umiejętność przewidywania koniunktury w połączeniu ze zdolnością dostosowywania się do zmiennych warunków wytwórczości i zbytu towarów.

INFORMACJE.

Zanik towarzystw parcelacyjnych.

Kiedy ustawa o reformie rolnej stała się aktualną, powstało wiele Towarzystw parcelacyjnych, które chciały pośredniczyć między większą własnością a drobnymi nabywcami. Do chwili obecnej udzielono upoważnień na parcelację 43 instytucjom, z czego 25 prawo to utraciło, już to z powodów od instytucji niezależnych, jak furza, dobrowolna rezygnacja i likwidacja, już to z powodów niewłaściwej i niezgodnej z przepisami działalności.

Z pozostałych 18 Instytucji — 2 mają wstrzymaną przydział nowego zapasu ziemi, 7 wykazało minimalną działalność, nieomal, że pozostając bez wpływu na cyro-we zestawienie akcji instytucyjnej, 2 rozpozyczy swą działalność dopiero w r. b., 2 znajdują się w stadium likwidacji, reszta zaś pracuje z nikłym rezultatem i raczej likwiduje załogi prace.

Jak wpływały podatki w czerwcu?

Z zestawienia tymczasowego wpływu z danin i monopolu w trzech dekadach czerwca r. b. widzimy, że podatki bezpośrednie przyniosły w pierwszej dekadzie 11,4 miljon złotych, w drugiej dekadzie 12,9 miljon złotych, w trzeciej dekadzie 18 miljon złotych; podatki pośrednie przyniosły w pierwszej dekadzie 2,7 miljon złotych, w drugiej dekadzie 3,4 miljon złotych, w trzeciej — 4,2 miljon złotych; łącznie przyniosły w pierwszej dekadzie 5 miljon złotych, w drugiej 3,2 milj. zł., w trzeciej 6,1 milj. zł.; opłaty stempłowe dały w pierwszej dekadzie 3,7 miljon złotych, w drugiej 2,9 miljon złotych, w trzeciej 3,5 miljon złotych; monopol przynosił w pierwszej dekadzie 13,1 miljon złotych, w drugiej 14,7 miljon złotych, w trzeciej 17,3 miljon złotych.

Ogółem wpływy z danin i monopolu wyniosły: w pierwszej dekadzie czerwca 30 miljon złotych, w drugiej 37,2 miljon złotych, w trzeciej 49,3 miljon złotych. Uwagi: miesiąc był pod względem wpływów podatkowych rekordowym w roku bieżącym, wpływy bowiem z danin publicznych i monopolu wynosiły w r. b. w styczniu 11,4 miljon złotych, w lutym 9,9 milj. zł., w marcu 10,8 milj. zł., w kwietniu 11,9 milj. zł., w maju 12,1 milj., w czerwcu 12,5 milj. zł.

Do ustawy i rozporządzenia.

- «Dz. U. Rz. P.» Nr. 63 z dn. 2.VII 1926 — Ustawa z dn. 1.VII-26 o uzupełnieniu prowizorium budżetowego na czas od 1.V do 30.VI 1926 i o prowizorium budżetowym na czas od 1.VII do 30.IX 1926 r. (poz. 376);
- Rnie M-ra Skarbu z dn. 28.VI 1926 o przedłużeniu terminu składania podań o zabezpieczenie praw do tytułów na okoliczności wywiezionych na terytorjum Z. S. S. R. lub złożonych w instytucjach na tem terytorjum (poz. 378).
- «Dz. U. Rz. P.» Nr. 64 z dn. 6.VII 1926: — Rnie M-ra Skarbu i sprawiedliwości z dn. 30.VI 1926 zmieniające rnie z dn. 14.XI 1924 o lihowie pieniężnej (poz. 381);
- Rnie M-ra Przemysłu i Handlu z dn. 30.VI 1926 o opłatach probierczych (poz. 382).
- «Dz. U. Rz. P.» Nr. 65 z dn. 7.VII 1926: — Konwencja między Polską a Niemcami o ułatwieniach w małym ruchu granicznym, podpisana w Gdańsku dnia 30 grudnia 1924 (poz. 383).
- «Dz. U. Rz. P.» Nr. 66 z dn. 10.VII 1926: — Rnie M-ra Reform Rolnych z dn. 19.VI 1926 wydane w porozumieniu z M-re m Skarbu oraz M-re m Rolnictwa i D. P. o zmianie statutu Państwowego Banku Rolnego (poz. 395).

«Dz. U. Rz. P.» Nr. 67 z dn. 13.VII 1926: — Rnie M-ra Skarbu z dn. 8.VII.26 celem wykonania ustawy o uzupełnieniu prowizorium budżetowego na czas od 1.V do 30.VI 1926 i o prowizorium budżetowym na czas od 1.VII do 30.IX 1926 (poz. 398).

KRONIKA MIEJSCOWA.

— (x) Zaprowadzenie drzew owocowych zastosowanych do naszego klimatu. W początkach sierpnia r. b. zwołana zostanie z ramienia wileńskiego towarzystwa ogrodniczego, związku kółek rolniczych, oraz łow. rolniczego specjalna komisja rzeczoznawcza z prof. Hrebniem na czele, w celu dokładnego ustalenia doboru drzew owocowych, mających szersze znaczenie handlowe i dostatecznie wytrzymałych w naszym klimacie.

Stosownie do orzeczenia tejże komisji stowarzyszenia te zamierzają jeszcze na jesień r. b. założyć w Opsie, pow. Braślawskiego specjalną szkółkę drzew

KRONIKA

Wsch. śl. og. 3 m. 27.
Zach. śl. og. 19 m. 54

SAMORZĄDOWA

— (x) Ze zjazdu pisarzy gminnych pow. Wil. Trockiego. W dniu wczorajszym w sejmiku pow. Wil. Trockiego odbył się zjazd pisarzy gminnych tegoż powiatu. Na zjeździe tym prócz całego szeregu drobniejszych spraw omówiono sprawy sanitarne, szczepienie ospy oraz powiększenie rejonów lekarskich, w związku z przydzieleniem do pow. Wil. Trockiego gminami z pow. Lidzkiego (Orańska i Koniawska). Głównym zadaniem tego zjazdu było omówienie sprawy zmniejszenia ilości gromad wiejskich, oraz powiększenie poborów sołtysom każdej gromady. Nadmienić należy, iż na terenie pow. Wil. Trockiego było dotąd 391 gromad, obecnie zaś pozostanie tylko 200. Również sołtysi pobierali dotąd wynagrodzenie miesięczne w wysokości 5 zł. mies., obecnie zaś z powodu zwiększenia ich terenów otrzymywać będą po 15 zł. mies. W końcu omówiono sprawę samurzynego stwierdzenia obywatelstwa ludności wiejskiej — oraz sprawę uproszczenia wydawania dowodów o osobistości na terenie tegoż powiatu, a mianowicie ubiegający się o dowody osobiste będą mogli czynić starania za pośrednictwem właściwego urzędu gminnego. Zjazd odbył się pod przewodnictwem inspektora samorządowego tegoż powiatu p. Wincentego Orlickiego.

ŻAŁOBNA

— Pogrzeb s. p. Jana Żarnowskiego. Wczoraj o godzinie 11 ej przed południem w kościele św. Jana odbyło się nabożeństwo żałobne za spokój duszy s. p. Jana Żarnowskiego, prezesa Najwyższej Izby Kontroli Państwa. Na nabożeństwie, prócz członków rodziny zmarłego, obecni byli delegaci Najwyższej Izby Kontroli w Warszawie oraz izb okręgowych na czele z wice-prezosem Najwyższej Izby Kontroli p. Ruciewiczem, reprezentanci miejscowych urzędów, instytucji naukowych i organizacji społecznych — między innymi wicejowoda wileński Malinowski, delegat prokuratury generalnej Kopeć, rektor Uniwersytetu Dziedzińskiego, prof. Parczewski — oraz liczne grono osób, zyczących pamięci zmarłego. Nabożeństwo celebrował J. E. ks. arcybiskup Ropp. Po nabożeństwie uformował się pochód żałobny i ruszył na cmentarz Rossę, gdzie złożył s. p. Jana Żarnowskiego spoczęty w grobach rodzinnych. Na trumnie złożono szereg wieńców, wśród których znajdowały się wieńce od Pana Prezydenta i rządu Rzeczypospolitej.

URZĘDOWA.

— (x) Nareszcie! Urząd Województwa Wileńskiego odmówił partii «Wyzwolenie» wydania zezwolenia na urządzenie wiecu wyznaczonego na dzień 18 bm. w Dunilowiczach, gdyż jak się dowiedział, działalność tego stronnictwa w okolicy Dunilowicz przybiera charakter antypaństwowej agitacji.

— (o) Podwyższenie opłat stempłowych. Z dniem 16 lipca opłaty stempłowe zostały podwyższo-

owocowych, która będzie jedyną na ziemi Wileńskiej. Dotychczas bowiem wszystkie drzewka owocowe na Kresach Wschodnich były sprowadzane ze szkółek drzew owocowych z Lubelskiego i Kieleckiego, wskutek czego też te drzewka nie zawsze wytrzymały często silnych i beznieżnych zim, jakie nawiedzają Wileńszczyznę.

GIEŁDA WARSZAWSKA

17 lipca 1926 r.

Dewizy i waluty:

	Transz.	Sprz.	Kupno.
Dolary	9,15	9,17	9,13
Holandja	370,55	371,47	369,63
Londyn	44,85	44,96	44,74
Nowy-York	9,20	9,22	9,18
Paryż	22,01	22,05	21,95
Praga	27,30	27,37	27,23
Szwajcjarja	178,60	179,04	178,16
Wiedeń	130,39	130,72	130,07
Włochy	31,15	31,23	31,07
Belgia	21,15	21,20	21,10
Stokholm	247,15	247,77	246,53

Papiery wartościowe

Pożyczka dolarowa 65.00 (w złotych 598 — kolejowa 148.00 — — — — —	—	—
5 pr. pożycz. konw. 42.50 43.50 — — — — —	—	—
pr. pożycz. konw. — — — — —	—	—
— proc. listy zast. ziemskie przedw. 31,75 31,25 — — — — —	—	—

Olbrzymi trust międzynarodowy.

NOWY JORK, 17.VII. Pat. Donoszą z Waszyngtonu, że tworzy się obecnie związek eksporterów miedzi, mający wszelkie cechy trustu międzynarodowego. Obejmuje on już 90 proc. wszystkich producentów światowych miedzi, przewidywaniem zaś za Stanów Zjednoczonych, a także ważniejsze związki górnicze w Anglii, Niemczech, Japonii, Chile i Meksyku. Projekt utworzenia tego trustu winien jednakże uzyskać aprobatę związkowej komisji dla handlu.

Nowy rząd w Estonji.

REWEL, 17—VII Pat. Misję utworzenia nowego rządu objął Teemant, należący do związku wołciańskiego.

„Krażownik Potiomkin“ w Gdańsku.

GDAŃSK, 17 VII. PAT. Komuniści wnieśli w sejmie gdańskim interpelację, w której protestują przeciwko powołaniu na kierownika oddziału radiowego w gdańskim zarządzie pocztowym nie fachowca pocztowego, lecz człowieka, którego jedyną kwalifikacją jest to, że był majorem armii pruskiej. Nacjonalistki niemieckie wnieśli interpelację, domagającą się od senatu wydania zakazu wystawiania bolszewickiego filmu „Krażownik Potiomkin“.

Likwidacja strejku kin.

WARSZAWA, 17.VII (tel. wł. Słowa). Dziś ma być nareszcie zlikwidowany strejk kin na tej podstawie, że podatek magistracki będzie obniżony o 25 proc.

Następnie będzie przeprowadzona ankieta w sprawie dochodowości kin. O ile ankieta wykáže, że dochodowość kin cierpi wskutek wysokiego opodatkowania — to podatek magistracki ulegnie dalszej niższe.

Omali nie katastrofa na st. Warszawa Gł.

WARSZAWA, 17.VII. (tel. wł. Słowa). Dziś rano kurjer krakowski wjeżdżając na stację Warszawa-Główna zbyt szybko, rozbił końcówką zaparkę, przyczem uszkodzone zostały bufory parowozu i wykołeiła się węgłarka. Uszkodzenia zostały w krótkim czasie naprawione.

nach innych województw takowe pożyczki otrzymali już w marcu i kwietniu r. b.

— (f) Nosaczna na pograniczu sowieckim. We wsi Pługarka gm. Jaźmiński pow. Dzisieńskiego przy masowej maleinizacji (badaniu rozpoznawczym) koni skonstatowano wypadek nosaczny u konia. Koni został zabity, a właściciel otrzymał urzędowe odszkodowanie.

Obecnie Ministerstwo R. i D. P. na skutek interwencji granicznych władz wojskowych zarządziło przeprowadzenie ścisłego badania koni prywatnych w całym pasie pogranicza, zarządzenie to wywołane zostało obawą, aby konie wojskowe nie zostały zarazone, co mogłoby przynieść ogromne straty dla skarbu. Obecnie odbywa się te badanie.

MIEJSKA

— (x) Pieczywo potanieje. Z początkiem przyszłego tygodnia odbędzie się w Komisariacie Rządu referat do walki z lichwą i spekulacją) posiedzenie komisji mączno-piekarzniczej, w celu omówienia dalszej niższej cen na pieczywo. Zniżka powyższa ma związek ze spadkiem kursu dolara.

— (x) Stan zdrowotny m. Wilna. W ubiegłym tygodniu na terenie m. Wilna zanotowano: 8 wypadków tyfusy brzusznego, 1 wypadek tyfusy plamistego, 1 tyfusy nieustalonego, 8 wypadków odny, 5 — błonicy, 1 — ospówki, 6 — odr, 3 wypadki śmiertelne z powodu gruźlicy.

— (x) Magistrat zatrudnia bezrobotnych. W ostatnim tygodniu Magistrat m. Wilna zatrudnił przy dokonywanych obecnie robotach inwestycyjnych w Wilnie 664 bezrobotnych.

— (n) Cukier drożeje. Wobec podniesienia z dniem 16 lipca akcyzy o 10 proc. cukier zdrożał na cukrowniach o 3,50 zł. na worku 100 kilogramowym. Wskutek tego w detalu oczekiwana jest zwyzka 3 i pół gr. na 1 kg.

WOJSKOWA.

— (o) Wcielenie do szeregu poborowych rocznika 1905. Jak nas informują, wcielenie do szeregu poborowych rocznika 1905 oraz ochotników, posiadających prawo do 1 i pół rocznej służby wojskowej, odbędzie się w bieżących miesiącach. Reszta poborowych rocznika 1905 będzie wcielona częściowo w październiku br. i częściowo w kwietniu 1927 r.

— Urlopów rolnych w wojsku nie będzie. Na czas żniw i sezonowych robót polnych władze wojskowe zwalniały dotychczas w śpewnych wypadkach poszczególnych wojskowych na t. zw. urlopy rolne. W tym roku urlopy takie, w myśl specjalnego zarządzenia min. spraw wojskowych, nie będą udzielane. Dlatego wnoszenie podań o urlopy do ministerjum spr. wojskowych i do władz wojskowych jest bezcelowe.

PRACA I OPIEKA SPOŁECZNA

— Zarząd Kasy Chorych m. Wilna na posiedzeniu w dn. 15 lipca r. b. zatwierdził m. in. następujące sprawy: delegował z ramienia Zarządu Kasy do Komisji Specjalnej, przewidzianej w umowie z lekarzami Kasy Chorych, pp. Korolca i Zasztowta i na ich zastępców pp. Frieda i v. Rafessa; wyznaczył na dzień 4 VIII b. r. posiedzenie Rady Kasy Chorych i ustalił porządek obrad; zatwierdził wniosek Komisji Świadczeń w sprawach: przyszanja

coś temu, ostre „nieporozumienie“. Rząd wiedeński z wielkim trudem zdołał swoich Tyrolczyków odciągnąć od solidaryzowania się z rodakami „włoskami“; rząd berliński miał niemało kłopotu z tyrolofiliemni manifestacjami monachijskimi... Ale — uspokoiło się.

Tymczasem teraz — nowy incydent. Rząd włoski uwziął się wystawić pomnik zwycięstwa akurat w Bozen w „mieście Waltera von der Vogelweide“, jak wolał niemiecki Tyrolczyk lub, jeśli kto woli, Niemcy tyrolscy.

pod uwagę ze hymn „Star Spangled Banner“, którego kompozytorem jest Francis Scott Key, pochodzi z roku 1814 go, t. j. z czasów, kiedy jeszcze bardzo świeżem było zapamiętanie się w Ameryce na Anglików jako na wrogów, z którymi... niedawno się jeszcze walczyło na śmierć i życie. Dziś... po całym stuleciu najlepszych z Anglią stosunków, są to już wszystkie anachronizmy, zabytki. Nie sposób ze ich wyrzucić... z hymnu narodowego? Przecież sama «Marsyljanka» jest jednym, wielkim anachronizmem (mowa, rozumie się, o tekście).

Ach, ten tekst hymnów narodowych! Jakże bardzo doprasza się re-wizji... Jak tu np. śpiewać «Hell, Kaiser, dir!» gdy się ma w państwie... republikę? Albo jak tu zaklinać się, że «odbierzemy» coś, co już jest odebrane? Albo jak tu zarzekać się najsołenniej, że nie będzie nam «plu w twarz» ktoś, z którym się zasiada do konferencyjnego stołu dla ułożenia wspólnie traktatów... choćby tylko handlowych?

tor Ghilini. Tytuł: «Le secret du dr. Voronoff»
Do jakich się tam dziwo — nie doczyta! Oto człowiek dziś 140 to letni. Tak P. Ghilini podaje jego dokładny adres. Świeżo został szczęśliwym ojcem.
Oto drugi. Potomek starodawnego rodu angielskiego. Podał się operacji 2 lutego 1921-go. Miał wówczas lat 75. Calkiem już był zniezdolniony, ledwie chodził. Autor książki wdział się z nim w 19 miesięcy po dokonanej operacji.
Wyszedł na moje spotkanie — mieszką z żoną przy avenue Kleber — opowiada p. Ghilini — mężczyzna najwyższej pięćdziesięcioletni. Ruchy elastyczne, krok szparki, oczy pełne wyrazu.
Dla okazania swej siły, podał rękę p. Ghiliniemu i pociągnął go zmusił podnieść się z siedzenia. Pokazał mi swoje muskuly.
— Reumatyzmów — rzekł — ani śladu. Popatrz pan, czy jest u mnie na twarzy choć jedna zmarszczka? Jeżdżę konno, jeżdżę na rowerze. W ciągu 1 1/2 roku, od czasu poddania się operacji zmieniłem się kompletnie. Jestem teraz naprawdę młodzieńcem liczącym 76 lat.
Jeżeli to nie... kwiatek, to już niewiem skąd kwiatki brać.

Cz. J.

Blacha cynkowa,
akcesoria dachowe cynkowane, wiadra do wody i t. d. fabryki p. f.

**„Cynkownia
Warszawska“**
(Właśc. Inż. T. Rapaeki i Z. Święcicki)

poleca
Zygmunt Nagrodzki w Wilnie
ul. Zawalna Nr. 11 a.
Przedstawicielstwo i składy fabryczne.

Wil. Tow. Handl. Zastawowa LOMBARD—Biskupia 12.
Wydaje pożyczki na zastaw złota, srebra, brylantów, bronzów, manufaktury, ubrań, fortepianów i t. p.

Procent obniżony.

Wizyta u 13-go pułku ułanów wileńskich.

Będzie miał mistrzostwo Polski—czy nie?

Gawęda z p. mjr. Dackiewiczem i p. pr. Alexandrowiczem. Na wieść, jaką nam przyniosły...

skowe. Na obecnych zawodach gości wzię 157 najlepszych jeźdźców z całej kawalerii polskiej.

Miejski Kinematograf KULTURALNO-OŚWIATOWY SALA MIEJSKA (ul. Ostrobramska 5) CENA BILETÓW: Parter 50 gr., Balkon 25 gr.

„Sherlock Junior” komedia w 6 aktach. nad program: 1) Mąż panem domu w 2 akt. 2) Express filmowy Nr. 4 w 1 akcie.

SPÓŁDZIELNIA ROLNA KRESOWEGO ZWIĄZKU ZIEMIAN ul. ZAWALNA 1 TELEFON 1-147 Sprzedaż i zakup: Żyta Owsa Jęczmienia Otrąb żytnich i pszennych Soli.

PROSZEK DO BÓLU GŁOWY KOSMOLSKINA LABOR. CHEM. FARM. „AP. KOWAŁSKI” WARSZAWA, Miodowa 5

RATUJecie ZDROWIE Najskuteczniejsze światowe powagi lekarskie stwierdziły, że 75% chorób powstaje z powodu obstrukcji...

ZIOŁA z GÓR HARCUD-RA LAUERA jak to stwierdził prof. Berlińskiego uniwersytetu Drv Leyden. Dr Martin, Dr Hochfleiter i wielu innych wybitnych lekarzy...

Duży portret PRAWIE DARMO Rozmiar 35x45 tylko za zł. 6 reżyserskim, artystycznym wykonaniem ze zdumiewającą podobieństwem...

Meble S. Ancelewicz Na najdogodniejszych warunkach różne w wyborze dużym poleca skład mebli 11 Wilno, ul. Niemiecka 15 (w podwórzu).

Koncesje Z POWODU WYJAZDU sprzedam na restauracji posiadanych bar-dam—poszukuję spódnicy do tania różne meble jak: otomanę (do spa-Hotel Sokołowskiego) i t. d. Antokol 11-ga Polowa 11—1.

Mary Pickford i Douglas Fairbanks w Warszawie.

WARSZAWA 17 VII. (tel. ul. Słowa). Dzisiaj przybyła do Warszawy podążając pośpiesznie z Paryża w specjalnym wagonie salono wym para znakomitych aktorów filmowych: Douglas Fairbanks oraz jego żona Mary Pickford.

Przyrzekłem, że znowu odwiedzę 13 sty pułk ułanów wileńskich, dzieci wileńskie, które w roku 1918-ym partyzanckie tworząc oddziały ze sztabów samych złożone—chlubnie, zasłużyły się Ojczyźnie.

Wznowienie znanej w kraju szkoły kroju i szycia b. Profesora kroju Paryskiej Akademii K. Lewańskiego przy ul. Jagiellońskiej 7, m. 3.

DOM HANDLOWY „Murpol” Wilno, Mickiewicza 34, tel. 370. Poleca wszelkie artykuły budowlane: wapno, cement, papę dachową i smołę, okucia do okien, drzwi i pleców, węgiel kamienny, kowalski, drzewny i koks z dostawą do domu.

UNIA ZJEDNOCZONE FABRYKI MASZYN Tow. Akc. Oddział: C. BLUMWE i Syn. BYDGOSZCZ—WILCZAK. Wszelkie maszyny do obróbki drzewa. Transmisje—Koła pasowe—Łożyska—Przystawki i t. p.

Tydzień muzyczny.

Nie mogąc być na koncercie piątkowym w ogrodzie po Bernardyńskim, idąc powtórnie występował Adam Didur, muszę się ograniczyć do poinformowania czytelników, że znakomity artysta—według zdania osób kompetentnych—wybornie był usposobiony i wywołał wrażenie jeszcze poleźniejsze, niżeli w czasie pierwszego występu, zbierając hojdy entuzjastyczne.

odwiedził w pamięci słuchaczów koncert z symfonie piątą Dworzaka, znaną pod tytułem «Z nowego świata» w której to kompozycji znakomity mistrz muzyki czeskiej zreasumował wrażeń i przeżycia w ciągu kilku latniego pobytu swego w Ameryce Północnej w charakterze profesora konserwatorium i dyrygenta.

Występ z koncertem (b-moll) Czajkowskiego, wykazała młodzieńca pianistka nie lada odwagę i ufnosć w siebie większą, niżeli zrozumienie całej trudności przedsięwzięcia, albowiem całkiem się inną miarą ocenia grę na popisie uczniowskim, a inną na koncercie artystycznym.

Wizunówna nie wykazuje—tymczasem—niezbędnych warunków przyrodzonych do t. zw. gry «wielkiej», niem. zupełnie męskiej, jak to miały: Anna Esipowa, Zofie Menter, Teresa Carreno i t. d., bez czego koncert Czajkowskiego i stylowo mu pokrewne utracają swe cechy najbardziej charakterystyczne.

fonii najbardziej przodujących „nowatorów” muzycznych. Efekty instrumentacyjne w utworze Borodina nie mogły wyjść należycie z braku instrumentów w naszej orkiestrze.